

Σ.Α.Τ.Ε.

Αριθμ. Πρωτ.15308/ΣΣ/λμ

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2004

ΠΡΟΣ:

Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

κ. Γεώργιο Σουφλιά

ΚΟΙΝ.: α) Υφυπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
κ. Θεμιστοκλή Ξανθόπουλο

β) Γεν. Γραμματέα Δημ. Έργων
κ. Γεώργιο Τρυφονίδη

ΘΕΜΑ: Έλεγχος τήρησης δεικτών βιωσιμότητας από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Σε αρκετές εργοληπτικές επιχειρήσεις – μέλη του Συνδέσμου μας έχει αποσταλεί έγγραφο της Δ/σης Δ15 Μητρώων Τεχνικών Επαγγελματιών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με το οποίο αφενός τους γνωστοποιείται ότι δεν καλύπτουν τους δείκτες βιωσιμότητας 1 (ιδ. κεφ./ σύνολο υποχρεώσεων) και 2 (κυκλ. ενεργητικό/ βραχ. υποχρεώσεις) που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2940/2001 και αφετέρου καλούνται να υποβάλουν εντός είκοσι (20) ημερών τυχόν αντιρρήσεις ή διευκρινιστικά στοιχεία για την εξέταση και εφαρμογή των προβλεπομένων από τις διατάξεις του άρθρου 4 της με αρ. πρωτ. Δ15/οικ/24900/28-6-2002 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 833/Β/3-7-2002).

Επί του προκειμένου ζητήματος, που απασχολεί πλήθος εργοληπτικών επιχειρήσεων, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

1. Όπως είχαμε επισημάνει στο υπ' αρ. πρωτ. 15024/ΣΣ/σβ/12.5.2004 συνημμένο έγγραφό μας, που απευθυνόταν στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων κ. Τρυφονίδη, αμφότεροι οι δείκτες βιωσιμότητας, ιδιαίτερος δε ο πρώτος από αυτούς, δεν δύνανται να απεικονίσουν την πραγματική οικονομική κατάσταση μιας εργοληπτικής επιχείρησης και η εφαρμογή τους θα οδηγήσει σε καταφανώς άδικα αποτελέσματα. Ειδικότερα, ο πρώτος από τους δύο δείκτες βιωσιμότητας, εφαρμοζόμενος, θα τείνει να εμφανίζει ως μη βιώσιμες

Σ.Α.Τ.Ε.

εργοληπτικές επιχειρήσεις με μεγάλη δραστηριότητα και πολλά δημόσια έργα υπό εκτέλεση, ενώ αντιθέτως θα εμφανίζει κατά πλασματικό τρόπο βιώσιμες εργοληπτικές επιχειρήσεις ανενεργούς ή με ελάχιστη δραστηριότητα.

Τα στρεβλά αυτά αποτελέσματα του δείκτη οφείλονται στις εξής ιδιαιτερότητες των συμβάσεων δημοσίων έργων: Ο ανάδοχος εκτελεί πρώτα τις εργασίες και εισπράττει το εργολαβικό αντάλλαγμα με σημαντική χρονική καθυστέρηση. Η χρηματοδότηση της κατασκευής του έργου κατά το μεσοδιάστημα γίνεται με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό με εγγύηση την αξία του έργου, δεδομένου ότι στα περισσότερα δημόσια έργα δεν συνηθίζεται η καταβολή προς τον ανάδοχο προκαταβολής. Ο τραπεζικός αυτός δανεισμός είναι τόσο μεγαλύτερος όσο μεγαλύτερη είναι η δραστηριότητα της εργοληπτικής επιχείρησης και η πιστοληπτική της ικανότητα. Απεναντίας, εργοληπτικές επιχειρήσεις με ανύπαρκτη ή μικρή δραστηριότητα δεν προβαίνουν σε τραπεζικό δανεισμό, αφού δεν έχουν ανάγκη κεφαλαίων κίνησης. Το ύψος του βραχυπρόθεσμου αυτού τραπεζικού δανεισμού ενσωματώνεται στον παρονομαστή του δείκτη βιωσιμότητας, με αποτέλεσμα οι ενεργοί εργοληπτικές επιχειρήσεις να αδυνατούν να καλύψουν το δείκτη βιωσιμότητας, ενώ αντιθέτως οι απολύτως ανενεργοί κατασκευαστικές εταιρείες να πληρούν το δείκτη με ιδιαίτερη ευκολία, αφού δεν βαρύνονται με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό λόγω παντελούς έλλειψης δραστηριότητας. Επιπροσθέτως, οι αξιώσεις του αναδόχου από τις εκτελεσθείσες και παραληφθείσες εργασίες που δεν έχουν ακόμη εξοφληθεί από την Υπηρεσία δεν συμψηφίζονται με τις δανειακές υποχρεώσεις, παρόλο ότι λογιστικώς δεν συνιστούν επισφαλείς απαιτήσεις και θα έπρεπε να αφαιρούνται από τις υποχρεώσεις δοθέντος ότι η εξόφλησή τους είναι βέβαιη και εξασφαλισμένη.

2. Ένεκα της προεκτεθείσας ιδιάζουσας φύσης των δημοσίων έργων και του ιδιόμορφου τρόπου πληρωμής τους, οι δείκτες βιωσιμότητας, όπως έχουν θεσπισθεί στο ν. 2940/2001, όχι μόνο δεν απεικονίζουν την πραγματική οικονομική κατάσταση μιας εργοληπτικής επιχείρησης, αλλά δύνανται να οδηγήσουν και σε κατάφωρες αδικίες: Να εμφανίζονται, δηλαδή, ως μη βιώσιμες, λόγω πρόσκαιρων δανειακών υποχρεώσεων, εργοληπτικές επιχειρήσεις ουσιαστικά εύρωστες, με πολλά πάγια και τεράστιο κύκλο εργασιών, ενώ, αντιθέτως, επιχειρήσεις που ευρίσκονται στα όρια της απραξίας να εμφανίζονται βιώσιμες.

Για τον λόγο αυτό προτείναμε την κατάργηση των δεικτών βιωσιμότητας ή, έστω, τη μείωσή τους στο ήμισυ, ώστε να αποτραπεί, ή έστω να περιορισθεί, ο κίνδυνος υγιείς και παραγωγικές εργοληπτικές επιχειρήσεις να πασχίζουν να καλύψουν όποτε τους ζητούνται τα παραπάνω απολύτως τυπικά και εν πολλοίς αυθαίρετα κριτήρια.

Σημειώνουμε ότι, σε συνάντηση που είχε το προεδρείο του Συνδέσμου μας με τον Γενικό Γραμματέα κ. Τρυφωνίδη στις 4 Μαΐου του 2004, οι παρατηρήσεις και τα σχετικά αιτήματά μας έγιναν ευμενώς δεκτά και

λάβουμε τη διαβεβαίωση ότι το ζήτημα αυτό θα αντιμετωπισθεί από τη Διοίκηση και αν χρειαστεί και νομοθετικώς σε σύντομο χρονικό διάστημα. Παρόλα αυτά, μέχρι σήμερα δεν έχει δοθεί κάποια λύση.

3. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί, ότι οι σχετικές περί δεικτών βιωσιμότητας διατάξεις του ν. 2940/2001 είναι ασαφείς και ελλιπείς αναφορικά με τον τρόπο εφαρμογής τους και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη πλήρωσής τους. Τα σχετικά νομικά ζητήματα τα είχαμε εκθέσει αναλυτικώς στο προαναφερθέν 15024/ΣΣ/σβ/12.5.2004 έγγραφό μας, που επισυνάπτεται στο παρόν. Επίσης, είναι ιδιαίτερα αμφίβολο αν τα προβλεπόμενα στην Υ.Α. Δ15/οικ/24900/28-6-2002 καθώς και στην Εγκύκλιο 15/2002 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. συνάδουν πλήρως με το περιεχόμενο και ιδίως το πνεύμα των σχετικών διατάξεων του ν. 2940/2001. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι είναι τεχνικώς ανέφικτο για οποιαδήποτε εργοληπτική επιχείρηση να αποδείξει την από μέρους της πλήρωση των δεικτών βιωσιμότητας εντός 20 ημερών, αφού, πέραν όλων των άλλων, δεν είναι δυνατόν να δημοσιευθεί ισολογισμός μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

Με βάση όσα προαναφέρθηκαν και ενόψει των σοβαρότατων επιπτώσεων που θα έχει η αυστηρή εφαρμογή των δεικτών βιωσιμότητας κατά τον τρόπο που προδικάζεται στα αποστέλλόμενα προς τις εργοληπτικές επιχειρήσεις έγγραφα της Δ15, παρακαλούμε όπως:

α) Αναστείλετε προσωρινώς τη διαδικασία ελέγχου των δεικτών βιωσιμότητας και επιβολής ενδεχόμενων κυρώσεων.

β) Διερευνήσετε το νομικό καθεστώς που διέπει τον τρόπο εφαρμογής και χρόνο ελέγχου των σχετικών δεικτών καθώς και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη πλήρωσής τους, προεχόντως δε τη συμβατότητα της Υ.Α. Δ15/οικ/24900/28-6-2002 και της Εγκυκλίου 15/2002 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με τις αντίστοιχες διατάξεις του ν. 2940/2001.

γ) Χορηγήσετε επαρκές χρονικό διάστημα σε όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, ώστε να δυνηθούν να καλύψουν τις ελάχιστες απαιτήσεις των δεικτών βιωσιμότητας και να αποδείξουν την κάλυψή τους μέσω δημοσιευμένων ισολογισμών.

δ) Αναθεωρήσετε πλήρως το καθεστώς των δεικτών βιωσιμότητας, ώστε οι σχετικές ρυθμίσεις να ανταποκρίνονται πλήρως προς τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της αγοράς των δημοσίων έργων.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

MIX. E. ΑΛΕΠΗΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

ΜΑΡΚ. Ι. ΣΙΟΥΝΑΣ